

Asia: VN/17748/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuntalain 90 §:n ja hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Huomiot kuntalain 90 §:ään ehdotetusta muutoksesta (uusi 3 momentti)

Esityksen mukaan kunnan ja hyvinvointialueen olisi otettava hallintosääntöön tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä ja valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa. Ehdotettuja säännöksiä sovellettaisiin myös kuntayhtymiin ja hyvinvointiyhtymiin.

Pykälään ehdotetaan uutta 3 momenttia, jossa säädettäisiin siitä, että kunnan

hallintosäännössä olisi oltava tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteissa. Ehdotettua sääntelyä sovellettaisiin kuntiin ja kuntayhtymiin.

Ehdotetussa uudessa 3 momentissa poikkeusoloilla viitattaisiin valmiuslain mukaisiin poikkeusoloihin, joilla tarkoitetaan valmiuslain 3 §:ssä lueteltuja yhteiskuntaan kohdistuvia erityisen vakavia uhkia.

Esitetty muutos on hyvä. Lainsäädännön tulisi lisäksi luoda myös pohjaa sille, että kuntien ja hyvinvointialueiden rajapintayhteistyö ja vastuut tulee yhteensovittaa ja että valmiussuunnittelu niin poikkeusoloja, kuin normaaliolojen häiriötilanteitakin varten tehdään jatkossakin yhteistyössä. Hallintosäännöissä olisi hyvä olla tarkennus päätöksenteko- ja johtamisvastuista erilaisissa häiriötilanteissa ja tähän lainsäädäntö ehdotetun muutoksen myötä jättääkin harkintavaltaa.

Huomiot hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:ään ehdotetusta muutoksesta (uusi 4 momentti)

Pykälään ehdotetaan uutta 4 momenttia, jossa säädettäisiin siitä, että hyvinvointialueen hallintosäännössä olisi oltava tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä sekä aluevaltuuston toiminnasta poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteissa.

Tämä lisäys vastavuoroisesti hyvinvointialueen lainsäädäntöön on hyvä. Tässäkin rajapintayhteistyö kuntaan on tärkeää samoin perusteluin kuin edellä.

Muut kommentit esitysluonnoksesta

Rovaniemen kaupunki on jo aiemmin tarkentanut omaa hallintosääntöään poikkeusolojen ja häiriötilanteiden osalta. Tarkennuksia tulee kuitenkin edelleen tehdä sote -toiminnan siirtyessä kunnasta Hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen ja kunnan tulisi sovittaa hallintosäännöt tietyiltä osin yhteen varautumisasioiden osalta, jolloin vastuunjako käytännön tilanteissa olisi selkeä. Kunnilla säilyy vastuu tukea muita viranomaisia erilaisissa häiriötilanteissa. Kunnilla (kuten myös Rovaniemen kaupungilla) on jo olemassa olevat rakenteet erilaisten häiriötilanteiden johtamiseen kunnan sisällä ja yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Esim. evakuointisuunnitelmien päivittäminen on erityisen tärkeää ja ajankohtaista niin kunnissa kuin Pelastuslaitoksilla. Erityisesti näiltä osin kunta olisi tukemassa viranomaisia väestön evakuointi- ja suojaväistötilanteissa ja mm. kiinteistöjen käyttö ja kriisinkestävyys olisi hyvä suunnitella ja harjoitella yhteisesti. Tilanteen johtamisvalmiutta ja viestintää parantaisi myös yhteisen johtokeskuksen perustaminen häiriötilanteessa. Lisäksi tulee ajatus, että voisiko esim. Kuntaliitto toimia yhdenmukaistajana tai koostajana luomalla pohjaa hallintosäännölle ja kuntien ohjeistamisessa tälle työlle varautumisen osalta.

Määttä Antti
Rovaniemen kaupunki

Aho Johanna
Rovaniemen kaupunki - Riskienhallintapäällikkö